

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MAS Blaník

3/2020

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dostává se k Vám poslední číslo našeho Newsletteru v roce 2020. Konec roku nás vždy tak nějak nutí, abychom bilancovali, co se podařilo a co už méně. Ovšem rok 2020 je na bilancování rok dost specifický, který, troufám si tvrdit, obrátil život naruby nám všem. Proto není až tak nutné vyzdvihovat naše úspěchy a připomínat věci, které se zas až tolik nevydařily. To si konečně můžete přechoť v tomto nebo v našich minulých číslech.

Vlašský betlém, foto: Michal Kozel

Právě v předvánočním čase, kdy se tak nějak přirozeně zpomaluje tempo našich životů, je spíše prostor pro zamyšlení a opětovné uvědomění si, co je v životě opravdu důležité. A zvláště letošní rok nám to připomněl měrou více než vrchovatou. Zároveň však také ukázal, co vše dokážeme zvládnout v náročných situacích. Jak se dokážeme, když je potřeba, navzájem podpořit. A také ukázal tu holou pravdu, že zdraví je opravdu to nejdůležitější. A když jsme si často mezi sebou v tomto roce přáli pevné zdraví, nebyla to pouze prázdná fráze, ale od srdce míněné přání. Proto mi dovolu, abych Vám do roku 2021 popřála především hodně zdraví a klidné dny plné radosti a spokojenosti. Přeji Vám také krásné vánoční svátky prožité v kruhu Vašich nejbližších.

Samozřejmě je důležité zmínit, jaké zajímavosti naleznete v tomto čísle Newsletteru MAS Blaník. Připravili jsme pro Vás článek o chytrém venkovu, představíme Vám další obec nacházející se na našem území či projekt Vlašské hvězdárny podpořený z výzev MAS Blaník.

Příjemné čtení!

Mgr. Jitka Fialová, předsedkyně MAS Blaník, z.s.

V TOMTO ČÍSLE:

- Co děláme v MAS s. 2-3
- Vlašsko 3.0 aneb Chytrý venkov klepe na dveře i nám s. 4-7
- Co přinesly vlašské hvězdárně nové dalekohledy s. 8-10
- Představení obce na našem území: obec Bernartice s. 11-12
- Dotace a granty s. 13-14
- Tvoříme strategii - připojte se s. 15
- Kontakty na kancelář s. 16

Co děláme v MAS

STANDARDIZACE: MAS Blaník splnila požadavky pro nové programové období

Všechny místní akční skupiny musely letos projít kontrolou plnění standardů vyžadovaných Ministerstvem pro místní rozvoj, aby směly přerozdělovat dotace v následujícím programovém období EU. Jako dárek pod stromeček jsme 11. prosince obdrželi od MMR informaci, že MAS Blaník procesem standardizace úspěšně prošla! To znamená, že můžeme v následujícím dotačním období 2021 – 2027 pokračovat ve své činnosti a podporovat zajímavé projekty na našem území. Důležitou součástí právě této standardizace byla i územní působnost MAS Blaník, která se pro nové dotační období nemění. Všechny 44 obcí opět souhlasilo s realizací Strategie MAS Blaník na svém území, což nás velmi těší. Rádi bychom i touto cestou poděkovali všem představitelům obcí, že jste se nadále rozhodli setrvat na území MAS Blaník, a těšíme se na pokračování spolupráce.

SCLLD 2021-27: Tvorbu nové strategie brzdí koronavirová opatření, ale pokračujeme

Novou strategii rozvoje území MAS Blaník jsme plánovali v tuto dobu již finalizovat, na podzim měla proběhnout setkání pracovních skupin k jednotlivým tematickým oblastem, ovšem zákazem schůzek se náš harmonogram významně narušil. Vyčkávali jsme, protože fyzické setkání pracovních skupin je výrazně efektivnější než online forma, ovšem situace s koronavirovou pandemií se nelepší. Proto začneme od ledna 2021 kombinovat setkávání v menších skupinách a online setkávání. Všem zájemcům o spolupráci na tvorbě strategie rozvoje našeho území děkujeme za pochopení a trpělivost. O termínech pracovních skupin budeme informovat na www.masblanik.cz, případně nám napište email na kancelar@masblanik.cz, abychom vás informovali přímo.

V mezitím zpracováváme socioekonomickou analýzu současného stavu našeho regionu, realizovali jsme strukturované telefonické rozhovory s téměř všemi starosty z území MAS a dokončili jsme strategii rozvoje oblasti sociálních služeb, jejíž pracovní skupiny se stihly sejít ještě v září, před vyhlášením vládních opatření proti šíření koronaviru.

IROP: Připravujeme výzvu na 2021

V programovém rámci IROP plánujeme v prvním čtvrtletí roku 2021 vypsání poslední výzvy na zbytkovou alokaci z již realizovaných projektů, která činí 871 113,20 Kč CZV, z toho 827 557,54 Kč dotace. V rámci animace území jsme konzultovali celou řadu projektových záměrů týkajících se oblasti dopravy, školství, sociálních služeb i dalších investic do vznikajícího komunitního centra ve Vlašimi.

Na základě výše uvedených konzultací a s ohledem na výši alokace jsme zvolili jako nejvhodnější oblast podpory bezpečnost dopravy. Změnu alokace ještě bude schvalovat Členská schůze MAS.

ESF: Dětské skupiny pokračují v provozu díky navazujícím projektům

Poslední vyhlášená výzva na veškerou zbylou alokaci z ESF (13 871 413,75 CZK) byla určena na Hlídní dětí pracujícím rodičům. Z pěti podaných žádostí prošly úspěšně hodnocením čtyři, všechny na pokračování provozu dětských skupin. Jako první začala svůj navazující projekt realizovat Diakonie ČCE od 1. 7. 2020 provozem Dětské skupiny Anna. Od září 2020 navázaly obec Kondrac se svým Kondrackým hlídačkem a Montessori Vlašim s Jeslemi na Vorlině. Spolek Montessori Vlašim zahájil realizaci svého pokračujícího projektu na provoz Školičky ve Spolkovém domě Vlašim 1. 12. 2020.

V Evropském sociálním fondu vypsala MAS Blaník dosud 6 výzev s celkovou alokací přes 25 miliónů Kč. Všechny podpořené projekty z předešlých výzev jsou v plné realizaci, výjimkou je pouze projekt Provoz komunitního centra, který začne v roce 2021 po dokončení výstavby Komunitního centra.

Co děláme v MAS

PRV: Ve 3. výzvě jsme podpořili rekordních 25 projektů

Ve 3. výzvě PRV bylo na MAS předloženo celkem 33 projektů v pěti oblastech podpory. O dotaci na své projekty žádali zemědělští i nezemědělští podnikatelé z území MAS a nově také obce a spolky. Výbor MAS na svém zasedání 9. října na základě hodnocení výběrové komise schválil výběr 25 projektů s celkovou výší přidělené finanční podpory 10 411 079 Kč.

Sedm podpořených projektů ve fici Zemědělství živí venkov přispěje k rozvoji podnikání soukromých zemědělců z území MAS. V samostatné oblasti zaměřené na investice do zpracování zemědělských produktů byl dále podpořen projekt ekofarmy Licoměrsko na zpracování produktů z ovčího a kozího mléka a masa.

Z nezemědělských podnikatelů byly v rámci výzvy vybrány k financování projekty firem Podblanické lahůdky a Rodinný pivovar Švihov. Město Vlašim získalo podporu pro svůj projekt na vybudování naučné lesní stezky Orlinským lesem. V rámci nově zavedené oblasti podpory Na venkově to žije pak MAS Blaník vybrala k financování celkem 14 dalších projektů od žadatelů z řad obcí a spolků. Tyto projekty cílí nejčastěji na rozvoj kulturního a spolkového života v obcích, ale také na zvelebení veřejných prostranství nebo modernizaci mateřských a základních škol. Podrobnější přehled všech podpořených projektů je zveřejněn na webových stránkách www.masblanik.cz.

PRV: Připravujeme 4. výzvu z Programu rozvoje venkova

Ačkoli byla poslední dotační výzva z PRV rekordní co do počtu projektů i celkové finanční alokace, MAS Blaník již připravuje další, v pořadí 4. výzvu z Programu rozvoje venkova. Její vyhlášení plánujeme na únor 2021.

Rozdělení zbývajících prostředků z tohoto programového období EU mezi jednotlivé oblasti podpory bude předmětem jednání lednové Členské schůze MAS. V této souvislosti zjišťujeme zájem o čerpání dotací mezi zemědělskými a nezemědělskými podnikateli a také obcemi a NNO. Pokud máte nápad na projekt, na který byste chtěli žádat o dotaci, konzultujte s námi co nejdříve, zda váš záměr odpovídá oblastem podpory. Informace o vašich projektových záměrech jsou pro nás velmi důležité a poslouží nám jako podklad pro rozdělení finančních prostředků na plánovanou výzvu. Čím konkrétnější údaje o připravovaných projektech budeme mít k dispozici, tím lépe můžeme nastavit financování pro jednotlivé oblasti podpory tak, aby bylo možno uspokojit maximální počet případných žadatelů.

Pro více informací k výzvě v PRV a domluvení konzultace Vašich projektových záměrů pište prosím na hana.bohatova@masblanik.cz.

Foto: Jana Kozlová Tomášková

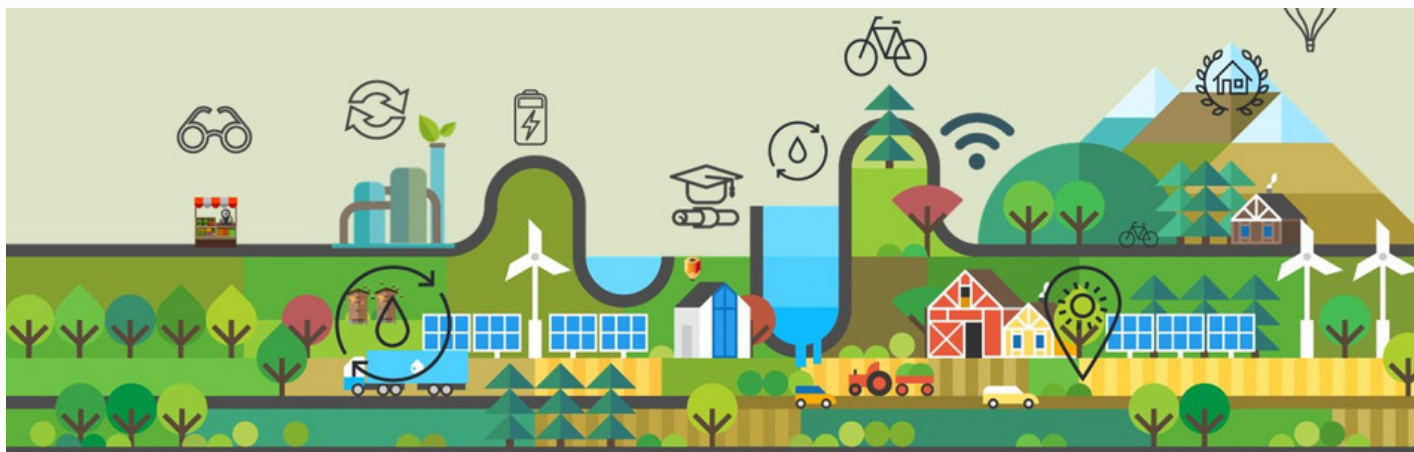
Vlašimsko 3.0 aneb Chytrý venkov klepe na dveře i nám

Trendem posledních let je zavádění tzv. chytrých řešení do nejrůznějších oblastí života. Nejspíš jste již slyšeli o Smart City neboli Chytrém městě. Pod tímto pojmem se většinou skrývají hodně technologicky zaměřená řešení na zvýšení efektivity a snížení energetické náročnosti, nejčastěji v oblastech parkování, osvětlení, řízení dopravy, svozu odpadů, energetické náročnosti budov, monitorování stavu životního prostředí apod.

Mnohá z těchto chytrých řešení vypadají z pohledu venkova jako zbytečné sci-fi, když nemáme pořádně dořešené chodníky či kanalizace. Přesto se v nedávné době začal i v Čechách šířit koncept Chytrého venkova (anglicky Smart Region). Co si pod tím máme představit? Jedná se o pouhé šíření technologických inovací z měst na venkov? Zdaleka ne. Chytrý venkov je:

1) Online

Předpokladem rozvoje venkovských oblastí je spolehlivé pokrytí vysokorychlostním internetem. Letošní rok v nouzovém režimu nám to potvrdil a zároveň nejspíš urychlil proces přechodu části komunikace na online platformy. Jistě není žádoucí přestat se scházet a mluvit osobně, osobnější mezilidský kontakt by měl stále zůstat jakousi výhodou venkova oproti anonymnějšímu městu. Přesto je masivnější využívání online komunikace nevyhnutelné, ve školství, ve službách a firmách, ve veřejné správě, a může přinést mnoho pozitivního. Home office neboli práce z domova ponechá víc lidí v regionu namísto dojíždění do Prahy, čímž stoupne místní poptávka po službách. Zjednoduší se vyřizování úředních záležitostí. Dojde k jednoduššímu propojení například žáků a studentů mezi školami a s institucemi mimo náš region, nebo dokonce mimo hranice státu.

V této souvislosti je důležité si uvědomit, že velká většina osob v rozhodujících pozicích v našem regionu jsou lidé narození před rokem 1990 (často dlouho před). Stejně tak u nás v MAS Blaník. Jsme generace tzv. digitálních imigrantů. Internet a digitální technologie nám vstoupily do života a naučili jsme se je používat, někdy s radostí, jindy z nutnosti. Mladší generace se však již do digitálního a online světa narodila a považuje jej za přirozenou součást života. Při plánování rozvoje našeho území bychom proto neměli zapomínat na to, že ho neplánujeme pro sebe, ale pro tyto tzv. digitální domorodce. Chytrý venkov je vizí propojující moderní s tradičním tak, aby se i generace dnešních teenagerů mohla za 10-15 let cítit na venkově jako v plnohodnotně civilizovaném, tedy technologicky vyspělém světě, s výhodami, které venkov oproti městu nabízí.

Proto také v nové strategii rozvoje území MAS Blaník nezapomínáme na důležitost vzdělávání jak dětí, tak například seniorů o pohybu v online prostředí a rizicích, která zde číhají. V úvahu bychom však měli brát i další aspekty, jako zajištění dostupnosti internetu seniorům a nízkopříjmovým skupinám obyvatel.

Vlašimsko 3.0

2) Sdílení, spolupráce, komunita

Sdílení, spolupráce a komunitní přístup jsou základním pilířem chytrého venkova. Tedy lidé, ne technologie, ty jsou nástrojem lidí. Jedním z typických venkovských „chytrých řešení“ v zemích na západ od nás jsou multifunkční sdílené prostory. Je to jakési nové, širší pojetí našich spolkových domů či kluboven. Chytré řešení se vždy vyznačuje tím, že řeší několik problémů najednou. Náplň sdílených prostor je dána místními lidmi, jejich zájmy a jejich potřebami. Obsahuje místo k setkávání, kde se střídají i potkávají senioři, maminky s dětmi, mládež a jiné skupiny, často spojené s kavárnou či obchůdkem, případně výdejním místem společných online nákupů. Free wifi je samozřejmostí. Pomocí sdílené mobility se zde řeší nedostupnost některých služeb, společné svozy na nákup, poštu apod., případně sem nedostupné služby zajišťují dle domluveného harmonogramu. Často je k dispozici sdílený automobil nebo elektrokola. Může tu být coworkový prostor pro lidi na home office se sdíleným kancelářským zázemím. Kombinuje se zde řešení ekonomických a sociálních témat. Lidé řeší společně to, co by řešil každý sám, případně dostávají prostor pro nabídnutí svých výrobků nebo služeb bez nutnosti provozovat vlastní prostory. Bez podpory obce se však takovéto řešení obvykle neobejde.

Dalším venkovským trendem jsou lokální ekonomické sítě neboli chytrá řešení, jak v určitém regionu zprostředkovávat produkty místních zemědělců a výrobců místním lidem. Dnes se to řeší pomocí online aplikací, kde se potkává nabídka s poptávkou, a promyšlenou infrastrukturou svozů a výdejních míst. Dohodnuté procento nad cenu produktů požadovanou místními producenty zajistí financování celé logistiky.

Také veřejná správa má své způsoby sdílení, vznikají například Centra sdílených služeb pro obecní úřady, jejichž prostřednictvím obce sdílí specializované služby, například účetních, právníků a dotačních manažerů. Měla by tím být především zajištěna vysoká kvalita těchto služeb. Sdílení zázemí, služeb a know-how může samozřejmě platit i pro jiné oblasti, například sociální služby nebo školy. Sdílením se učíme spolupracovat a hledat společná řešení, namísto vzájemného soutěžení.

3) Technologie, inovace a úspory

Technologické inovace, energeticky úsporná řešení a automatizace přinášejí řešení celé řady témat v mnoha oblastech, mezi nimi například dopravy, veřejných prostranství, služeb, ochrany životního prostředí, veřejné správy, cestovního ruchu, zemědělství i odpadového hospodářství. Úspory energie vedou k finančním úsporám, ochraně životního prostředí a většímu komfortu. Automatizace nabízí volný prostor pro jiné aktivity. Využívání šedé odpadní vody a dešťové vody ve spojení s novými technologiemi řeší problematiku sucha. Vznikají energetické komunity, občanské i obecní, které společně instalují a sdílejí obnovitelné zdroje energie.

Celý cyklus odpadového hospodářství je otevřen mnoha inovacím a moderním přístupům, počínaje snižováním množství vyprodukovaného odpadu, přes zvýšení efektivity svozu a třídění až po nové technologie zpracování odpadu.

Vlašimsko 3.0

Vzhledem k plánovanému zákazu skládkování bude potřeba řešit toto téma celkově i v našem regionu. Proto vám v příštím čísle našeho Newsletteru přineseme článek o chytrých řešeních a trendech v odpadovém hospodářství.

I jednoduchá inovace může mít velký efekt. Například pro regionální podporu cestovního ruchu, kultury a volnočasových aktivit by mohla být vytvořena aplikace do mobilních telefonů, třeba pro území Kraje blanických rytířů. Hledání na internetu a Facebooku je dnes již zastaralé. V mobilu si kliknete na datum a typ akce a hned vidíte regionální nabídku aktivit. Nabízí se propojení s Google kalendářem a spousta dalších nápadů.

4) Ekonomická udržitelnost bez dotací

Trvalá udržitelnost nemá jen stránku ekologickou, ale zejména ekonomickou. Chytrá řešení musí být plánována tak, aby se ekonomicky vyplácela a nebyla závislá například na permanentním financování z dotací. Musíme se připravit na dobu post-dotační. Čeká nás nyní nové evropské programové období 2021-27, na které už pravděpodobně nebude navazovat další, stejně štědré dotační období. I kvůli dopadům korona-krize dojde k zeštíhlení evropských rozpočtů.

Proto budeme mít právě nyní možnost investovat do vzniku a rozvoje chytrých řešení, která je potřeba plánovat tak, aby byla po počáteční finanční injekci samofinancovatelná. Mnohá chytrá řešení mohou fungovat formou sociálního podnikání, jehož zisk se neustále reinvestuje zpátky. Udržitelnost také předpokládá otevřenost inovacím a změnám a neustálé přizpůsobování se novým potřebám a trendům. Existují spousty příkladů dobré i špatné praxe, ze kterých se můžeme inspirovat a poučit.

MAS Blaník v rámci svých možností ráda pomůže na svět inovativním nápadům. Zapojte se nyní do tvorby strategie rozvoje našeho území, aby následně mohl být rozjezd vašeho chytrého projektu podpořen z dotace MAS.

Další inspiraci v tématu Chytrého venkova můžete najít například zde:

- Chytrý region Královéhradeckého kraje <https://www.chytryregion.cz/chytryvenkov>
- Celostátní síť pro venkov <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/prioritni-temata-site/chytry-venkov/>
- ENRD EU https://enrd.ec.europa.eu/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_en.

Chytrý venkov: příklady dobré praxe

Wales: Venkovské autobusové linky na objednání

Už od roku 2009 je v provozu ve Walesu ve Velké Británii služba s názvem Bwcabus, ušitá na míru venkovským oblastem, které nemají dopravní obslužnost dostatečně pokrytou pravidelnými autobusovými linkami. Jedná se o provoz nízkopodlažních (bezbariérových) mikrobuseů, kombinující pevné trasy s flexibilním přistavením, které je možné si objednat telefonicky nebo online. Z objednávek je pak vytvářen aktuální svozový plán. Cílovou skupinou služby jsou zejména nízkopříjmové skupiny, senioři, rodiče s dětmi a další, kteří nemohou či nepotřebují jezdit svým autem a zároveň se mohou časově svozu i přizpůsobit. Bwcabus často navazuje i na linkové autobusy hromadné dopravy, s některými má i smluvní vztahy. Služba je v provozu od pondělí do soboty a nabízí formy předplatného i možnost bezhotovostní platby v autobuse. Webové stránky služby: <https://www.bwcabus.traveline-cymru.info/>

Vytváření multifunkčních komunitních prostor a prostor na podporu podnikání

Nejedná se o komunitní centra ve smyslu, na který jsme zvyklí, tedy provozované sociálně zaměřenými NNO a kde se poskytují sociální služby. Jedná se o prostory, často celé budovy, věnované podpoře rozvoje místního společenství. Z mnoha evropských příkladů vybíráme dva.

Rakousko: V Munderfingu začala přestavba chátrajícího bývalého pivovaru třídním workshopem pro všechny obyvatele obce, kde se zkoumali potřeby a možnosti využití této budovy ve prospěch rozvoje celé obce. Výsledkem je multifunkční budova nabízející mimo jiné sdílený pracovní prostor (co-working), seminární a konferenční prostory i startovací byty.

Irsko: V O'Gonnelloe, který se potýkal s odlivem obyvatel do měst, nastartoval nový komunitní život malý projekt zaměřený na zlepšení komunikace v rámci celé obce. Zavedení sobotních „pop-up café“, komunitních kaváren s diskusemi o obecních a společenských tématech a rozvojových možnostech, vedlo k realizaci projektu ze zdrojů Místní akční skupiny, konkrétně k rekonstrukci budovy bývalé radnice ve sdílený pracovní prostor (cowork) s programy k podpoře podnikání zejména mladých lidí (tzv. hub) a společenským zázemím.

Francie: V lokalitě Bras-sur-Meuse použili evropské dotace na vytvoření tzv. telecenter, nabízejících veřejně přístupné informační a komunikační technologie. Kompletní vybavení s vysokorychlostním internetem, doplněné o vzdělávací kurzy, cílí zejména na občany 50+, nízkopříjmové skupiny a mládež. Součástí telecenter bývají i coworkové prostory se sdíleným zázemím.

Estonsko: Obec Kolga vytvořila pomocí dvou evropských projektů obdobná sdílená zázemí pro podporu online podnikání a práce z domova. Na začátku byl projekt ESF mapující potřeby obyvatel regionu, zejména mladých rodin s dětmi a jejich riziko nezaměstnanosti a sociálního vyloučení. Na konci je fungující telecentrum s optickým vysokorychlostním internetem, plným IT vybavením a sdíleným zázemím, vzdělávacím programem a spolupracující sítí podniků, NNO a úřadů.

Holandsko: Online tržiště pro krátké dodavatelské řetězce potravin

Pod názvem Food Value (Hodnota jídla) se skrývá online platforma pro tržiště sdružující na jednom místě lokální primární producenty potravin, zpracovatele, dopravce a spotřebitele. Tito zde mohou vytvářet své dodavatelsko-odběratelské sítě, domlouvat svozy a cenu a zároveň formou eshopu prodej uskutečnit. Platforma nabízí producentům i administrátorské rozhraní včetně zpracování online plateb. Online tržiště podporuje vznik lokálních ekonomických sítí, ale umožňuje také menším producentům dostat své výrobky vzdálenějším zákazníkům bez nutnosti vlastního řešení marketingu, logistiky a složitější administrativy. Více na <https://foodvalue.nl/>.

Co přinesly vlašimské hvězdárně nové dalekohledy?

Projekty realizované díky podpoře MAS Blaník

Vlašimská hvězdárna patří v našem regionu bezpochyby mezi ty nejlákavější volnočasové cíle. Hraje důležitou roli v cestovním ruchu, školství a obecně v popularizaci vědy a techniky. Otevřená je od května do září pravidelně každý pátek, jiné dny lze k návštěvě předem dohodnout po celý rok. Její letošní sezónu ovlivnila nejen koronavirová omezení, ale mnohem více nové hvězdářské vybavení, které zakoupila díky dotaci z MAS Blaník. Jaký význam a přínos má nové vybavení pro hvězdárnu, jsme se zeptali **Mgr. Jana Urbana, člena správní rady Vlašimské astronomické společnosti, o.p.s.**

Z projektu jste pořídili do hvězdárny dva nové dalekohledy. Jaký je jejich význam a přínos pro hvězdárnu?

Máme v kupoli dalekohled ještě z roku 1982, který má sice dobrou optiku, ale už v tehdejší době byl technicky překonaný. Navíc je nepřenosný. Takže pořízení nových dalekohledů bylo nutné, aby mohla hvězdárna plnit lépe svou funkci popularizace astronomie. Naším cílem bylo získat binární dalekohled, který bude jednoduše přenosný, výborný i do terénu a který má široké zorné pole. Vidíte v něm větší kus oblohy, třeba celé Plejády, a je proto skvělý pro popularizaci i mezi dětmi a mládeží. Druhý dalekohled, který jsme z dotace pořídili, je čočkový, který na rozdíl od toho starého, co máme v kupoli, je právě přenosný. Jeho zvětšení je několika set násobné, takže se s ním díváme do hloubky vesmíru. Můžeme s ním detailně ukazovat například Mars s polární čepičkou nebo Saturn s prstenci.

To znamená, že s dalekohledy jezdíte i mimo hvězdárnu?

Jezdíme s nimi například na dětské tábory nebo jsme přivezli dalekohled na Chotýšanské slavnosti. Zároveň dalekohled někde sestavit a nastavit je poměrně složitý proces, který také mnoho lidí zajímá. Jedna věc je pozorování oblohy, ale z hlediska popularizace je důležitá a zajímavá i ta technická stránka. Můžeme u nás ukázat i rozdíl, technický pokrok mezi 50 let starým, dřevěným dalekohledem a těmi novými. Na novém dalekohledu také můžeme místo okuláru nasadit kameru a snímky promítat a upravovat, což je zajímavé zase z hlediska IT a audiovizuální tvorby.

Asi i kvůli tomu jste velkou část dotace věnovali právě na pořízení nové audiovizuální techniky?

Ano, konečně jsme nahradili na koleni vytvořenou 20 let starou audiotechniku a pořídili opravdu kvalitní dataprojektor i pro promítání venku. Je totiž velmi důležité ten přísun nových informací umocnit emočním zážitkem, který umí obraz s hudbou vyvolat. A pouštíme i krátké dokumentární filmy jako doplněk. Hvězdárnu máme v sezóně otevřenou každý pátek večer, tedy za každého počasí, i když není možné přímo pozorovat oblohu. Pak si můžeme promítat záznamy z dřívějších pozorování.

Název projektu: Zvýšení kvality zázemí pro zájmové a neformální vzdělávání na hvězdárně ve Vlašimi

Žadatel: Vlašimská astronomická společnost o.p.s.

Termín realizace: září 2019 - březen 2020

Dotační program: Integrovaný regionální operační program (IROP)

Celkové způsobilé výdaje projektu: 479.146,- Kč

Výše dotace: 455.188,70 Kč

Poslední část dotace jste použili na pořízení bezbariérového záchodu. Znamená to, že hvězdárna teď funguje bezbariérově a mohou ji navštěvovat například i vozíčkáři?

V podstatě ano, bezbariérový není už jen přístup do kupole, tam je schodiště obtížně zvládnutelné i pro lidi například s berlemi, ale protože máme teď ty přenosné dalekohledy, děláme pozorování i venku na zahradě. Takže k nám jezdí návštěvníci třeba i z Rehabilitačního ústavu z Kladruhu. Teď bychom rádi pořídili ještě venkovní mobiliář, nějaké sezení vhodné k pozorování oblohy, protože k němu potřebují lidé určité pohodlí, aby nestáli se zalomeným krkem. Také neukazujeme oblohu jen dalekohledem, ale učíme pozorovat i běžným pohledem, co vše je možné vidět na obloze. Lidé si pak odnesou domů poznatky, které uplatní i bez dalekohledu. Vysvětlujeme návštěvníkům různé jevy, které se dějí na obloze a mohou vypadat podivně, jako například série družic vypouštěných Elonem Muskem.

Jaká je návštěvnost hvězdárny? Potřebovali byste lepší propagaci?

Fungujeme jako amatérská hvězdárna, to znamená, že nemáme žádné zaměstnance, ale jen nadšené členy astronomického spolku, kteří se starají o návštěvníky, přednášky i běžnou údržbu. Proto bychom v současné kapacitě nebyli schopni pokrýt ještě větší návštěvnost, než jakou máme. Návštěvnost na některých akcích, jako Den vlašimské hvězdárny, bývá i nad možnosti samotné budovy. Kapacita sálu je 40 osob, ale přijde i 50 – 60 lidí. Proto ani neděláme větší propagaci. Pokud bychom chtěli víc návštěvníků, museli bychom zvýšit kapacitu, což by byl velký rozvojový projekt, moderní přístavba s novým větším sálem. Ale ani stávající objekt není zateplený, kupole se točí už 60 let a pomalu začíná volat po rekonstrukci.

Kdo tvoří většinu návštěvníků, jsou to spíše místní nebo turisté? A jaký je zájem škol o návštěvu hvězdárny?

V regionu jsme široko daleko jediný subjekt s naší nabídkou pro širokou veřejnost. V letní sezóně navštěvují hvězdárnu hlavně turisté, kteří si často domluví vlastní termín návštěvy. Bývají to obvykle fanoušci astronomie, takže vedle Vlašimského zámku a Blaníku navštíví i hvězdárnu. Se školami máme dobrou pravidelnou spolupráci, nejvíc s Vorlinskou školou, ale jezdí k nám i školy z Benešova, Kutné Hory a Prahy. Žáci pražské waldorfské školy tu přespávají ve stanech na zahradě. Provozujeme i dětský astronomický kroužek, který bohužel opatření proti koronaviru zastavila.

Foto: Ivana K.

Obec Bernartice

Představení obce na území MAS Blaník

Obec Bernartice se rozkládá v malebném údolí 3 km od starých Dolních Kralovic, vklíněna mezi vodní nádrž Želivku a dálnici D1. V současné době má obec 228 obyvatel. Součástí obce je i osada Borovsko, která měla před sto lety 225 obyvatel, při stavbě vodní nádrže Želivka byla ale větší část obce zatopena a nyní zde žije pouze jeden stálý obyvatel. Kostel ve vzdálenosti 50 metrů od hladiny nádrže i nedostavěný dálniční most jsou místní turistickou atrakcí.

O životě v Bernarticích jsme si povídali s **paní starostkou Jitkou Smítkovou**.

www.bernartice-borovsko.cz

Jak dlouho už v Bernarticích žijete? A jak dlouho jste starostkou?

Do Bernartic jsem se s rodiči a sestrou přistěhovala jako malá holka ve svých osmi letech. Smítkovi byli v Bernarticích rodokmenem vždycky hojně zastoupeným, a protože můj manžel je také Smítka, je jasné, že to tak i zůstane. I když jsme si na čas zkusili žít v Praze, vždycky jsme věděli, že se nakonec usadíme v Bernarticích. Starostkou jsem tady dva roky, od voleb na podzim roku 2018.

Co Vás vedlo ke kandidatuře?

Asi by se hodilo říct, že to byl zájem o naši obec. Zpočátku však pro mě bylo důležité i to, že se jedná o práci v místě mého bydliště. Dalším důvodem byla asi moje povaha, byla jsem na mateřské se dvěma malými dětmi (tehdy 4,5 a 1,5 let) a nevydržím dlouho nic moc nedělat. Byla to prostě výzva. Začátky ve funkci ovšem byly peprné. Práce vzala mně i mé rodině na dlouhou dobu veškerý volný čas, což bylo náročné. I teď po dvou letech se cítím být stále na začátku, už ale starostuji s úsměvem na tváři.

Co vnímáte jako největší aktuální problém v obci? Co teď vyžaduje nejvíc Vaší pozornosti?

Největší problém je určitě stará čistírna odpadních vod a nadměrný přítok balastů na ČOV. Je to oblast, kterou jsem studovala a nečekala bych, že právě toto téma mi nadělá tolik starostí. Řešení však představuje obrovskou investici, která s sebou nese i velkou odpovědnost.

Nejvíce mé pozornosti teď směřuje a příští rok bude směřovat do oblasti zvýšení bezpečnosti z důvodu velké kamionové dopravy, kterou je naše obec velmi zatěžována. V katastru obce máme dobře prosperující kamenolom a v době kůrovcové kalamity i překladiště dřeva. Západní částí obce kvůli tomu projedou denně desítky kamionů. V době rekonstrukce D1, kdy jsme v obci měli i zařízení staveniště pro nákladní dopravu, to byly až stovky aut. Nyní jsme na začátku příprav projektové dokumentace na rekonstrukci a výstavbu chodníků a míst pro přecházení.

Oslavy 100 let republiky

Představení obce na území MAS Blaník: Bernartice

Co je naopak věc, která se v Bernarticích v poslední době nejvíc povedla? Na co jste v Bernarticích nejvíce hrdá?

Jednoznačně mě napadá veřejné osvětlení, stavba proběhla v roce 2017 a byl to rozsáhlý projekt. Vznikl z iniciativy bývalého starosty, jeho dokončení se však protáhlo do mého funkčního období. Aktuálně připravuji tuto stavbu ke kolaudaci. Dále se nám v posledních letech daří obnovovat asfalty na místních komunikacích, vždy za podpory dotačních prostředků. Letos jsme získali tři dotační tituly, bylo to opět asfaltování, pak nás čeká dětské hřiště a také rekonstrukce kulturního sálu v rámci projektu podpořeného na MAS. Byť jsem z počátku svého starostování začínala spíše menšími projekty v řádech pár set tisíc, daří se nám dobře, a právě na to jsem hrdá.

Na jakou akci byste obyvatele regionu do Bernartic pozvala? Co byste jim v Bernarticích ukázala?

Letošní rok nebyl na akce moc příznivý, takže za současné situace bych doporučila prohlídku místní Národní přírodní památky Hadce u Želivky, kde dominuje vzácná kuřička hadcová. V době před pandemií jsme byli a jistě brzy zase budeme velmi živou obcí. Během roku se u nás koná velké množství akcí, které jsou cílené na všechny věkové skupiny, od nejmenších až po seniory. Každoročně pořádáme v červnu dětský den, v říjnu posezení před výlovem rybníka, o Vánocích setkání u stroměčku s betlémem, v zimě hasičský ples a dětský karneval. Když jsem si teď pro sebe spočítala akce, které se u nás konaly v minulém roce, je to 12 – 14 akcí za rok. Opravdu se u nás pořád něco děje a já jsem velmi ráda, že ta úzká skupinka lidí, která s akcemi pravidelně pomáhá, se stále drží a umožňuje ostatním obyvatelům tak pestrý život.

Jak lidé v Bernarticích prožívali a prožívají aktuální složité období koronavirové epidemie?

Řekla bych, že nejhorší to bylo na jaře, když vypukla první vlna. Hned z počátku jsem lidem nabídla možnost závozu nákupů z místního obchodu domů. U seniorů byla znát úzkost, strach a také stesk po známých, se kterými si dlouho nepovídali před obchodem. V podzimní vlně už zájem o rozvoz domů nebyl. Lidé dodržují opatření, čekají mnohdy velké fronty před obchodem i před poštou, jsou však spolu alespoň v omezeném kontaktu, což je pro některé velmi důležité.

Kdyby teď obec dostala volných 10 milionů do svého rozpočtu navíc, na co byste je použili?

Jednoznačně na rekonstrukci čistírny odpadních vod.

Tipy na dotace a granty

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ: Projektová příprava – vodohospodářské projekty (výzva č. 3/2020)

do 31.3.2020

Řekněte si o peníze na přípravu projektů proti suchu už teď – vodovody, kanalizace a čistírny odpadních vod. Dotační výzva se zaměřuje na financování nákladů na projektovou přípravu, stavební a zadávací řízení na vodohospodářské projekty, pro které bude následně vypsána výzva v OPŽP 2021–2027.

<https://www.narodniprogramzp.cz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=83>

Žadatel:

- obce, města a svazky obcí

MZe: Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků

1. – 19. 2. 2021

Příspěvek na rekonstrukci kapličky, křížové cesty, zvoničky, venkovní sochy, smírčího kříže, hřbitova a hřbitovní zdi. Objekt musí být v obci do 2000 obyvatel, případně v obci do 5000 obyvatel, pokud se nachází v místní části, ve které žije méně než 500 obyvatel. Výše dotace je od 15 do 200 tisíc korun.

http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2020_na-opravu-drobnych-kulturnich-prvku.html

Žadatel:

- obce, spolky, nadace, majitelé staveb, zájmová sdružení

OP PIK: Úspory energie - 6. výzva

do 30.4.2021

Účinné nakládání s energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin

<https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/vyzvy/vyzvy-2014-2020/01-operacni-program-podnikani-a-inovace-pro-konkur/uspory-energie-vi-vyzva>

Žadatel:

- podnikatelé

MZe: Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích

do 29. 1. 2021

Dotační program 129 390: Cílem programu je výrazné zlepšení technického stavu drobných vodních toků a malých vodních nádrží, které podpoří vodní režim krajiny, posílí retenci vody v krajině a zvětší bezpečnost při zvýšených průtocích. Opatření přispějí ke zvýšené schopnosti zadržení vody v krajině v dané lokalitě, případně ke zlepšení bezpečného odtoku z kritických míst, a tím ke zvýšení protipovodňové ochrany v případě povodní.

<https://www.dotacni.info/mze-dotacni-program-129-390-podpora-opatreni-na-drobnych-vodnich-tocich-a-malych-vodnich-nadrzich-2-etapa/>

Žadatel:

- státní podniky Povodí a Lesy ČR
- obce nebo jejich svazky či sdružení

NPŽP: Zelen ve městech a obcích (výzva č. 9/2019)

Do 30.4. 2021

Zlepšení životního prostředí v obcích prostřednictvím podpory výsadby stromů, která přispěje k vytvoření kvalitního veřejného prostoru, k vyrovnání teplotních extrémů, ke zlepšení kvality ovzduší a k zadržování vody.

Míra podpory 100%. Projekty 20 – 250 tis. Kč.

https://www.mzp.cz/cz/zelen_mesto_obec_vyzva

Žadatel: všechny typy subjektů s prokazatelným vztahem k místu s výjimkou politických stran a hnutí

Tipy na dotace a granty

OPŽP: Dotace na snížení energetické náročnosti veřejných budov a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie)

do 2. 3. 2021

Cílem je snížit konečnou spotřebu energie a snížit spotřebu neobnovitelné primární energie prostřednictvím využití lokálních obnovitelných zdrojů ve veřejných budovách: zateplení, renovace oken a dveří, úspory energie, výměna zdroje tepla pro vytápění, instalace FV panelů ad.

<https://www.opzp.cz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=161>

Žadatel:

- kraje, obce a města, svazky obcí
- školská zařízení, církve, NNO
- příspěvkové organizace
- obchodní společnosti vlastněné ze 100 % veřejným subjektem

Národní sportovní agentura: Investice do 10 mil. Kč a Investice nad 10 mil. do sportovní infrastruktury

do 30.6.2022

Výzvy jsou zaměřeny na všeobecný rozvoj sportovní infrastruktury v ČR prostřednictvím realizace akcí, jejichž předmětem může být široké spektrum sportovních zařízení, vyjma těch, která jsou ze zaměření Výzvy přímo vyloučena či která nesplní podmínky stanovené Výzvou. Jedná se o průběžné, nesoutěžní výzvy. Dotace do výše 70% celkových způsobilých výdajů.

Do 10 mil. Kč: <https://agenturasport.cz/dotace/investice-do-10-mil/>

Nad 10 mil. Kč: <https://agenturasport.cz/dotace/investice-nad-10-mil/>

Žadatel:

- kraje, obce a města
- svazky obcí
- příspěvkové organizace
- obchodní společnosti vlastněné ze 100 % veřejným subjektem

STÁTNÍ FOND PODPORY INVESTIC: Výstavba pro obce – dotace na pořízení sociálních bytů, sociálních domů a smíšených domů

otevřená výzva

Výzva je zaměřena na pořízení sociálních bytů, sociálních domů nebo sociálních bytů ve smíšeném domě prostřednictvím investiční dotace. Sociální byty jsou určeny pro způsobilé domácnosti, které mají nízký příjem a nevyhovující bydlení.

<https://sfpi.cz/vystavba-pro-obce/>

Žadatel:

- obce a svazky obcí

Přehled mimořádných finančních podpor osobám a organizacím zasažených pandemií koronaviru (grantové výzvy mimořádně vyhlášené ke covid-19):

<https://grantovydíar.cz/muj-diar/grantove-vyzvy?covid=1>

Spolu-tvoříme Strategii rozvoje území MAS Blaník na 2021-2027

Místní akční skupina Blaník otevírá tematické **pracovní skupiny pro aktualizaci strategie rozvoje území MAS Blaník na roky 2021 až 2027**. Toto území se téměř překrývá s ORP Vlašim a každý obyvatel tohoto území nebo podnikatel či organizace zde působící má možnost podobu strategie ovlivnit. MAS Blaník vznikla právě proto, aby směr a priority rozvoje našeho území určovali lidé, kteří tu žijí a pracují, místo úředníků na kraji či ministerstvech. Při tvorbě strategie budeme mapovat nedostatky a problémy v našem území a navrhnout opatření k jejich vyřešení. Na základě této strategie pak mohou plynout evropské dotace do našeho regionu.

Pracovní skupiny jsou tematicky rozděleny takto:

- ROZVOJ OBCÍ
- CESTOVNÍ RUCH
- KULTURA, SPOLKY A ZÁJMOVÁ ČINNOST
- POTENCIÁL KRAJINY (zemědělství a ochrana přírody)
- VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ
- SOCIÁLNÍ SLUŽBY

ZAPOJTE SE do pracovních skupin

Setkání jednotlivých pracovních skupin budou probíhat od ledna do března 2021. Termíny budou zveřejněny na www.masblanik.cz. Pokud chcete být informováni přímo a ihned, **napište na kancelar@masblanik.cz, o jaké téma máte zájem, případně volejte na tel: 703 355 807**. Nová strategie rozvoje našeho území bude sloužit jako podklad pro získávání široké škály dotací z Evropské unie v příštím programovém období 2021 až 2027. MAS Blaník bude v tomto novém období mnohem výrazněji než dosud pomáhat místním lidem, spolkům i podnikům dosáhnout na dotace. Ačkoli zatím nejsou přesně schválené oblasti, které budeme moci v budoucnu finančně podpořit, záběr bude nejspíš širší, než je tomu v současné době.

JAKÝM SMĚREM SE BUDE NÁŠ REGION UBÍRAT?

Ve spolkové činnosti a kultuře bude podpora nadále směřovat do vybavení a rekonstrukcí, stejně jako u mateřských škol. U základních škol budou investice vázány na odborné učebny. Finance budou dále k dispozici na místní i kulturní památky, muzea a knihovny. Podporu získají revitalizace veřejných prostranství, prvky zvyšující bezpečnost v dopravě (chodníky, semaforey, přechody, retardéry...), infrastruktura pro cyklistiku a pro udržitelný cestovní ruch. Konkrétní návrhy, co je kde potřeba vybudovat či opravit, bychom nejraději slyšeli od vás. V Programu rozvoje venkova samozřejmě zůstane podpora menších a středních zemědělců, producentů zemědělských výrobků, ale i nezemědělských podnikatelů. Čím dál častěji budeme v souvislosti s rozvojem venkova také slyšet o digitalizaci, inovacích a chytrém venkovu. Zároveň bude vzrůstat důležitost místních trhů a podpora lokální spotřeby lokálních produktů. Vzhledem k trendu stárnutí obyvatelstva potřebujeme zajistit dostupné a kvalitní služby pro seniory, potřebujeme ale také udělat venkov atraktivní pro mladé rodiny, pro moderní způsob života a pro práci odpovídající trendům 21. století. **Pokud chcete být u toho, jak se tvoří budoucnost našeho regionu, nebo už máte nějaké konkrétní návrhy a opatření na zlepšení, zapojte se do činnosti pracovních skupin.**

Kancelář MAS Blaník

MAS Blaník, z. s., Palackého náměstí 65, Vlašim

Konzultační hodiny: úterý a čtvrtek od 8 do 12 hod.
Po dohodě lze domluvit i jiný termín.

Mgr. **Jitka Fialová**, předsedkyně spolku MAS a animační pracovník OP VVV,
tel. 737 505 605, e-mail: info@masblanik.cz

Mgr. **Tomáš Kramár**, vedoucí zaměstnanec SCLLD MAS Blaník,
tel. 724 207 527, e-mail: kancelar@masblanik.cz

Mgr. **Hana Bohatová**, expert PRV,
tel.: 722 901 927, e-mail: hana.bohatova@masblanik.cz

Mgr. **Anna Dufková**, expert IROP,
tel.: 603 462 529, e-mail: anna.dufkova@masblanik.cz

*Zastavte se u nás
probrat svůj
projektový záměr*

Foto: Michal Kožel